

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในประเทศไทยมีการปฏิรูปการศึกษา เพื่อปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก และการเปลี่ยนแปลงพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ทำให้เราต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทของการจัดการศึกษา เพราะทุกคนในประเทศไทยและนอกประเทศยอมรับการเปลี่ยนแปลง และยอมรับว่าการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคน พัฒนาบุคลากร ให้เกิดความคิด มีความรู้ความสามารถ เมื่อกล่าวของ การดำเนินการทุกอย่างแม้ว่าจะมีเครื่องจักร เครื่องยนต์กลไกที่ทันสมัย แต่คนก็ยังเป็นจุดสำคัญในการบังคับดูแลเครื่องยนต์กลไกเหล่านั้น ฉะนั้นการเตรียมคนจึงนับว่าเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานขนาดใหญ่มีโรงเรียนในสังกัดมากกว่า 30,000 โรงเรียน มีครุमากกว่า 600,000 คน การดำเนินการจัดการศึกษามีทั้งประสบผลสำเร็จและมีส่วนที่ต้องช่วยเหลือปรับปรุงอีกมาก เนื่องจากปีการศึกษา 2545 จะเป็นปีที่เริ่มต้นของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 9 (พ.ศ.2545-2549) มีกฎหมายข้อบังคับค่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้แก่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติการกระจายอำนาจซึ่งมีผลบังคับใช้อย่างจริงจัง กิจกรรมการศึกษาจึงต้องมุ่งตอบสนองมาตรฐานภาระดังกล่าว ส่วนนี้จะต้องทำให้การจัดการศึกษาเปลี่ยนแปลงไปทั้งหลักการการจัดการศึกษา แหล่งการเรียนรู้ และโครงสร้าง เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจึงได้กำหนดจุดเน้นในการจัดการศึกษา ปีการศึกษา 2544 ด้านคุณภาพ ที่มุ่งส่งเสริมให้หน่วยงานในสังกัด โดยยกระดับสถานศึกษา ให้ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาให้เข้าสู่มาตรฐานสากล เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นไปตามมาตรฐาน ที่กำหนดไว้ โดยการพัฒนาผู้เรียนทุกด้านให้เต็มตามศักยภาพและด้วยความมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย จากนโยบายดังกล่าวผู้บริหาร โรงเรียนจึงเป็นกำลังสำคัญของสถานศึกษา ซึ่งต้องปฏิบัติงานในโรงเรียนจะขับเคลื่อนให้กลไกต่าง ๆ ในโรงเรียนได้รับการพัฒนาและนำไปสู่คุณภาพในที่สุด

○

การเปลี่ยนแปลงของกฎหมายอีกอย่างหนึ่งคือ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งเป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศไทย เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานเป็นตัวกำหนดคุณภาพของผู้เรียน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 27 กำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่ในการจัดสาระของหลักสูตรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบันในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาห้องถิน คุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศไทย

ดังนั้น จึงเป็นบทบาทและการหน้าที่ของสถานศึกษาโดยตรงที่จะต้องปฏิบัติตาม การเปลี่ยนแปลงของหลักสูตรที่กำหนดไว้เฉพาะมาตรฐาน กลุ่มสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้นไปสู่รายละเอียดในการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่กำหนด

กล่าวคือ สถานศึกษาจะต้องจัดทำหลักสูตรของตนเอง เพื่อเป็นกรอบในการจัด การเรียนรู้ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนด และเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนตลอดจนเพื่อสนองความต้องดู ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียน ให้เกิดการพัฒนาเต็มตามวัยและเต็มตามศักยภาพ และเกิดการพัฒนาที่ถาวร

การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้างต้น ล้วนแต่เป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหาร โรงเรียน ในฐานะหัวหน้าสถานศึกษาที่จะต้องทำให้มีคุณภาพ ผู้บริหารจะต้องพัฒนาตนเองอย่างเสมอ ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีสายตากว้าง ไกลและขณะเดียวกันจะต้องมีการนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนให้เป็นคนที่มีคุณภาพ สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์โลกได้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ ได้กำหนดนโยบายในการพัฒนาการประถมศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนา การศึกษาของรัฐ โดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ เทคโนโลยี และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ โดยการสนับสนุนและจัดตั้งศูนย์ประกอบ ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัด การศึกษาทุกด้าน โดยเฉพาะด้านการบริหารและการใช้หลักสูตรให้กับหน่วยงานในสังกัดได้ ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมีประสิทธิภาพสูงสุดและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ. 2541 : 23)

การนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา เป็นกิจกรรมหลักกิจกรรมหนึ่งในการบริหาร โรงเรียนในการดำเนินการ ได้อย่างมีแนวโน้มนโยบายให้ผู้บริหารโรงเรียนได้พัฒนาตนเอง โดยจัดทำเป็นชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง การนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาทุกด้านให้มีความรู้ ความสามารถในการพัฒนา ระบบการนิเทศภายในตามแนวคิดที่ปรับเปลี่ยนไปอย่างมีประสิทธิภาพ

○

การนิเทศภายในโรงเรียนจึงเป็นวิธีการนิเทศที่มีความจำเป็น และเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน เพราะเป็นหน้าที่ด้านวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนอย่างหนึ่ง การอรับการนิเทศจากศึกษานิเทศก์ซึ่งเป็นบุคลากรของโรงเรียนย่อมเป็นไปได้หาก เนื่องจากจำนวนศึกษานิเทศก์มีจำกัด ไม่สามารถทำการนิเทศครู่ได้อย่างทั่วถึงกับสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของของโรงเรียนแต่ละแห่งแตกต่างกัน ดังนั้นบุคลากรในโรงเรียนจึงควรให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพราะบุคลากรในโรงเรียนจะมีความรู้ ความสามารถเพียงพอที่จะนิเทศกันเอง ได้ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงควรพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนให้เกิดผลอย่างแท้จริง (อนุฯ ส่งแบบ. 2540 : 135)

สำนักงานการประณีตศึกษาจังหวัดหนองคาย ดำเนินการตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประณีตศึกษาแห่งชาติ จากผลการดำเนินงานมีปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศภายในคือ ผู้บริหารให้ความสำคัญในการนิเทศภายในน้อย โรงเรียนขาดการควบคุม กำกับดูแล และนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ การนิเทศไม่เป็นระบบและต่อเนื่อง ไม่จัดทำแผนการนิเทศและบุคลากรในโรงเรียนไม่มีส่วนร่วมในการนิเทศ ขาดเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายใน จากการวิจัยของ บุญชน ศรีสะอาด และคณะ (2544 : 15) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานในระบบโรงเรียนของเขตการศึกษา 11 พบว่า

1. ด้านครุผู้สอน มีปัญหาเรื่องหนี้สิน ขาดแคลนครุ不及ทางสาขาวิชา สอนไม่ตรง กับวิชาที่เรียนมา ไม่สามารถพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของห้องถัน สอนไม่เต็มที่และไม่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
2. ด้านผู้บริหาร มีปัญหาเรื่องไม่มีการนิเทศภายในที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพไม่บริหารงานวิชาการอย่างจริงจัง ไม่มีอำนาจในการบริหารอย่างสมบูรณ์และประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจ
3. ด้านนักเรียน มีปัญหาเรื่องไม่ตั้งใจเรียนอย่างจริงจัง มีปัญหาครอบครัว ขาดความรักความอบอุ่นจากผู้ปกครอง อ่าน - เขียน และใช้ภาษาไทยได้ต่ำกว่าระดับชั้นเรียน และขาดระเบียบวินัยในตนเอง
4. ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน มีปัญหาเรื่องหลักสูตรมีรายวิชาและเนื้อหาสาระมากเกินไป การเรียนการสอนไม่เป็นไปตามแผนการสอน หลักสูตรที่นำมาใช้ไม่บรรลุตามจุดมุ่งหมาย หลักสูตรไม่ตอบสนองความต้องการของห้องถัน การจัดการเรียนการสอนไม่เป็นไปตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้ การดำเนินการวัดผลไม่เป็นไปตามหลักวิชา

และหลักสูตรขาดศักยภาพในการพัฒนาคน

5. ด้านอุปกรณ์ ขาดสื่อการเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวก ไม่ปัจจุหาเรื่องแหล่งการเรียนรู้ที่จำเป็นของโรงเรียน เช่น ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ไม่เพียงพอ และไม่ได้มาตรฐาน ขาดแคลนวัสดุฝึก อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน และมีคุณภาพดีกว่ามาตรฐาน

6. ด้านชุมชนและสังคมต้อง มีปัจจุหาเรื่องแหล่งอย่างนุ่ม การพนัน ยาเสพติด โรงเรียนห่างไกลชุมชนและชุมชนให้ความร่วมมือกับโรงเรียนน้อย

7. ด้านศึกษานิเทศก์ มีปัจจุหาเกี่ยวกับการไม่สามารถนิเทศได้ตามแผนหรือ ปฏิทินการนิเทศ จำนวนศึกษานิเทศก์ไม่เพียงพอ ขาดการจัดข้อมูลที่เป็นปัจจัย และเป็นระบบทำให้ไม่สามารถใช้ข้อมูลได้ตามความต้องการ ขาดเทคนิคการนิเทศและการติดตามที่ดี มีปัจจุหาด้านความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

8. ด้านนโยบายและแผน มีปัจจุหาเกี่ยวกับการดำเนินงานของโครงการฯ โอกาสทางการศึกษา เนื่องจากผู้บริหาร ไม่ตระหนักรถึงการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ และนโยบายที่วางไว้ และนโยบายไม่ต่อเนื่อง

9. ด้านกลุ่มโรงเรียน มีปัจจุหาเกี่ยวกับการขาดแคลนบุคลากรที่ให้บริการด้านวิชาการ ไม่สามารถปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และการกิจให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

10. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา น้อยมาก กรรมการโรงเรียน ไม่มาประชุมและร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ไม่ก้าวแสดง ความคิดเห็นและขาดเครือข่ายการเรียนรู้ในชุมชน

จากสภาพความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นต่อไป ไม่ว่าจะเป็นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 การปฏิรูปการศึกษา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่โดยตรงที่จะพัฒนาครุให้มีศักยภาพ ซึ่งจะต้องทำให้เป็นครุมืออาชีพสามารถจัดการเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ศักยภาพต่าง ๆ เหล่านี้จะต้องอาศัยการนิเทศการศึกษา โดยเฉพาะ การนิเทศภายในโรงเรียนโดยผู้บริหารโรงเรียน เพื่อช่วยเหลือให้ครุในโรงเรียนได้เพิ่ม สมรรถภาพการเรียนการสอน ให้มีคุณภาพสูงสุดต่อการเรียนของนักเรียนเป็นสำคัญ การนิเทศภายในโรงเรียนจะประสบผลสำเร็จหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับผู้นิเทศเป็นสำคัญ ผู้บริหารโรงเรียนจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการนิเทศภายในโรงเรียน

○

ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหาร โรงเรียน มีหน้าที่เกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน โดยตรง จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพ และการปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษาสังกัดสำนักงานการประ同胞ศึกษาจังหวัดหนองคายเพื่อจะได้นำซึ่งข้อมูลสารสนเทศ ที่จำเป็นต่อการส่งเสริมนิเทศให้ครุภูมิขั้วัญ และกำลังใจในการปฏิบัติงานการสอนให้มี ประสิทธิภาพ และจะนำผลการศึกษามาเป็นข้อมูลในการพัฒนางานการนิเทศภายใน โรงเรียน ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

○

1. เพื่อศึกษาสภาพการนิเทศภายในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานการ同胞ศึกษาจังหวัดหนองคายโดยภาพรวมและรายด้าน
2. เพื่อศึกษาปัญหาของนิเทศภายในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานการ同胞ศึกษาจังหวัดหนองคายโดยภาพรวมและรายด้าน
3. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษาตามความคิดเห็นของผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานของการวิจัย

สภาพและปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามความ คิดเห็นของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศไม่แตกต่างกัน

○

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา สังกัดสำนักงานการ同胞ศึกษาจังหวัดหนองคาย ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

- 1.1 ผู้นิเทศ กือ ผู้บริหาร หรือครูผู้สอนที่ได้รับแต่งตั้งให้รับผิดชอบการ นิเทศภายในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดหนองคาย สังกัดสำนักงานการ 同胞ศึกษาจังหวัดหนองคาย ปีการศึกษา 2545 จำนวน 96 โรงเรียน จำนวน 170 คน

○

1.2 ผู้รับการนิเทศ คือ ครุผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจังหวัดหนองคาย จำนวน 1,598 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสุ่มตัวอย่างง่าย (Simple Random Sampling) และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตาราง R.V.Krejcie และ D.W.Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

2.1 ผู้นิเทศ จำนวน 170 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 118 คน

2.2 ผู้รับการนิเทศ จำนวน 1,598 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 310 คน

เลือก ตามจำนวนโรงเรียนและครุในแต่ละโรงเรียน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพการนิเทศ

3.1.1 ผู้นิเทศ

3.1.2 ผู้รับการนิเทศ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน จำนวน 10

ด้าน คือ

3.2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร

3.2.2 ด้านการจัดระบบการเรียนการสอน

3.2.3 ด้านการบริหารบุคลากร

3.2.4 ด้านการจัดทำสื่ออำนวยความสะดวก

3.2.5 ด้านการจัดทำสื่อวัสดุอุปกรณ์

3.2.6 ด้านการศึกษาอบรมครุประจ้าการ

3.2.7 ด้านการปฐมนิเทศครุใหม่

3.2.8 ด้านการบริการพิเศษแก่ครุ

3.2.9 ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

3.2.10 ด้านการประเมินผลการสอน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผู้วิจัยจึงได้ยึดกรอบแนวคิดตามระดับการปฏิบัติการนิเทศภายในของ Harris (1985 : 10-13) จำนวน 10 ด้านดังนี้

- 4.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร
- 4.2 ด้านการจัดระบบการเรียนการสอน
- 4.3 ด้านการบริหารบุคลากร
- 4.4 ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก
- 4.5 ด้านการจัดทำสื่อวัสดุอุปกรณ์
- 4.6 ด้านการศึกษาอบรมครุประจําการ
- 4.7 ด้านการปฐมนิเทศครูใหม่
- 4.8 ด้านการบริการพิเศษแก่ครู
- 4.9 ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน
- 4.10 ด้านการประเมินผลการสอน

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. ผู้นิเทศ หมายถึง ผู้บริหารที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน รวมทั้งครูผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่นิเทศภายในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
2. ผู้รับการนิเทศ หมายถึง ครูในโรงเรียนซึ่งรวมทั้งผู้ปฏิบัติการสอน ครูสนับสนุนการสอนและครูที่ปฏิบัติงานธุรการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
3. โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย
4. การนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง การปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารกับครูในโรงเรียนในทางที่จะแก้ไขปรับปรุง พัฒนาการทำงานของครูให้มีประสิทธิภาพและส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน
5. ปัญหานิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง ปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย

๖. สภาพการนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง การดำเนินงานหรือกิจกรรมการนิเทศ โดยอาศัยบุคลากรในโรงเรียนที่จะพัฒนา และส่งเสริมให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพได้ตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนประถมศึกษา

๗. สภาพการปฏิบัติงานการนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง สภาพการนิเทศภายในโรงเรียนและปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามกรอบแนวคิดกระบวนการนิเทศการศึกษา ๑๐ ด้านของ Harris

๘. การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การปรับปรุงหลักสูตรที่จะนำมาใช้โดยคำนึงถึงบุคลากร เวลา สถานที่และเทคนิควิธีการสอนต่าง ๆ รวมทั้งการจัดทำคู่มือการใช้หลักสูตร การจัดทำหลักสูตรท่องถิ่น การพัฒนาแผนการเรียนการสอน การวิเคราะห์หลักสูตร และการประเมินผลการใช้หลักสูตร

๙. การจัดระบบการเรียนการสอน หมายถึง การจัดทำแผนงานเพื่อนำหลักสูตรไปใช้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบุคลากร อาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ เทคนิคการสอนด้วยวิธีต่าง ๆ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา แผนการสอนและการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน

๑๐. การบริหารบุคลากร หมายถึง การสรรหา การคัดเลือก การมอบหมายงานให้เหมาะสมกับความสามารถ ความสามารถของบุคลากร การส่งเสริมขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร การสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งการพัฒนาบุคลากร

๑๑. การจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง การจัดทำหรือสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน เช่น ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องสมุด ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องคอมพิวเตอร์ แหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ รวมทั้งการประเมินผลการใช้สิ่งอำนวยความสะดวก

๑๒. การจัดทำสื่อวัสดุอุปกรณ์ หมายถึง การวางแผนจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวก ให้แก่ครุภัณฑ์สอนอย่างมีประสิทธิภาพ การสนับสนุนให้ครุภัณฑ์สื่ออุปกรณ์ การแนะนำวิธีการใช้และการเก็บรักษา การจัดทำทะเบียนคุณสื่อ

๑๓. การศึกษาอบรมครูประจำการ หมายถึง การให้การสนับสนุนส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะสูงขึ้น การเข้าร่วมแข่งขันเพื่อรับรางวัล การให้คำแนะนำเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอน รูปแบบการสอน

○ 14. การจัดปฐมนิเทศครูใหม่ หมายถึง การให้ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็น และความเข้าใจในการปฏิบัติงานแก่ครูใหม่ แนะนำเอกสาร หลักสูตร คู่มือครุ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แนะนำบุคลากรในโรงเรียน

○ 15. การจัดบริการพิเศษแก่ครู หมายถึง การจัดบริการแก่ครูเพื่อสนับสนุนจุดมุ่งหมาย หลักของการสอนในโรงเรียน การจัดทักษณศึกษาดูงานนอกสถานที่ การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมสัมมนาทางด้านวิชาการ การให้ข้อมูลและกำลังใจในการปฏิบัติงาน เช่น การชมเชย ยกย่อง เมื่อได้รับรางวัลต่าง ๆ การเยี่ยมคลอด การเยี่ยมเมื่อเจ็บป่วย เป็นต้น

○ 16. การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน หมายถึง การสนับสนุนส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น การอำนวยความสะดวก เช่น การจัดทำห้องเรียนรู้ในชุมชน การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดนิทรรศการเพื่อให้ความรู้แก่ชุมชนการจัดงานสำคัญต่าง ๆ ร่วมกับชุมชน เช่น วันพ่อ วันแม่ สักดิ์สัมฤทธิ์-ลูก

○ 17. การประเมินผลการสอน หมายถึง การวางแผนจัดระบบประเมินผลการปฏิบัติ กิจกรรมในทุกด้านที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน การส่งเสริมให้ครูจัดทำวิจัยในชั้นเรียน การจัดทำและแนะนำคู่มือการประเมินผล การจัดทำข้อสอบมาตรฐานเพื่อใช้ในการประเมินผล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางในการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนในระดับโรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3. เพื่อพัฒนาครุผู้สอนให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น

5. ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลทางการศึกษา สำหรับผู้ทำหน้าที่ผู้นิเทศภายในโรงเรียน เพื่อนำไปวางแผนในการปฏิบัติงานให้เต็มศักยภาพและบรรลุเป้าหมาย